

Schriftelijke vragen (artikel 32 RvO)

Datum vraag: 13 december 2018

Datum antwoord: 8 januari 2019

Aan de voorzitter van de raad

Onderwerp: D66 opvang statushouders in de gemeente Buren

Het college/de burgemeester wordt verzocht de volgende vraag/vragen schriftelijk te beantwoorden:

1. Hoe is de opvang van statushouders op dit moment geregeld?
2. Hoe voorkomt Buren dat deze mensen blijven hangen in een uitkeringssituatie en hoe zorgen we voor een goede doorstroming naar onderwijs, werk en wonen?
3. Hoeveel statushouders heeft Buren nu en hoeveel zijn dat er naar verwachting in 2020?
4. Wat is de visie van de gemeente Buren ten aanzien van de opvang van statushouders?
5. Is er geld voor geoormerkt?
6. Heeft de gemeente Buren inzicht wat er gebeurt in het kader van de gezinshereniging?
7. Wat doen we of wat gaan we doen in samenwerking met andere gemeenten binnen de regio?

Toelichting:

In 2020 krijgt de gemeente Buren de regie over de inburgering van statushouders in het kader van de nieuwe inburgeringswet. Hier moeten we op voorbereid zijn, inzicht hebben om hoeveel mensen het zal gaan en een beleid hierop ontwikkeld hebben

Naam en ondertekening:

Alda van Zijl Hoek, fractie D66

De beantwoording van het college/de burgemeester:

1. Hoe is de opvang van statushouders op dit moment geregeld?

- Een statushouder wordt na aankomst in Nederland opgevangen in een Asielzoekercentrum (AZC). Pas nadat de statushouders daadwerkelijk een vergunning tot verblijf heeft gekregen, wordt hij/zij toegewezen aan een gemeente door het Coa (Centraal opvang asielzoekers). Gemeenten hebben overigens zelf geen invloed / keuzemogelijkheid aangaande welke asielzoeker zij krijgen toegewezen. Nadat het Coa de asielzoeker aan de gemeente heeft toegewezen, dient de gemeente binnen ca. 12 weken te zorgen voor passende woonruimte. Gemeente Buren heeft hierover afspraken

gemaakt met de woningbouwverenigingen (Stichting Woningbeheer Betuwe en Kleurrijk Wonen). Tot op heden lukt het ons om toegewezen statushouders ook binnen ca. 12 weken te huisvesten. Voorwaarde hierbij is wel dat het Coa ons gelijkmatig door het jaar heen de statushouders toewijst. (Wanneer we veel statushouders in korte tijd krijgen toegewezen zijn er namelijk te weinig woningen beschikbaar om iedereen binnen ca. 12 weken te kunnen huisvesten). Statushouders krijgen bij / na vestiging in onze gemeente begeleiding / coaching door St. Vluchtelingenwerk (o.a. helpen zij bij de inschrijving bij burgerzaken, het regelen van de bijstandsuitkering, belastingzaken, het aanschaffen van de woninginrichting, het openen van een bankrekening, het regelen van (ziektelasten)verzekering(en), het evt. aanmelden van kinderen op school, beheer van de financiën, start van de inburgering etc.). De begeleiding / coaching duurt in principe een jaar. Als blijkt dat de statushouder dan nog niet voldoende zelfredzaam is, wordt de begeleiding verlengd.

2. Hoe voorkomt Buren dat deze mensen blijven hangen in een uitkeringssituatie en hoe zorgen we voor een goede doorstroming naar onderwijs, werk en wonen?

- Bij toekenning van de bijstandsuitkering wordt er met de statushouder trajectplan opgesteld. Na een individueel onderzoek naar de capaciteiten en mogelijkheden van de statushouder worden in dit trajectplan afspraken op maat gemaakt. Deze afspraken verschillen per statushouder voor wat betreft inburgering, scholing, werk, taalstage, budgetbeheer, (psychische) hulpverlening etc. Bij ieder (her)onderzoek wordt gekeken in hoeverre deze afspraken zijn nagekomen, moeten worden bijgesteld of gehandhaafd. Het doel van het trajectplan is dat de statushouder zo snel mogelijk kan participeren in de samenleving met (betaald) werk, zodat de statushouder zelfstandig in zijn / haar bestaan kan voorzien.

3. Hoeveel statushouders heeft Buren nu en hoeveel zijn dat er naar verwachting in 2020?

- In 2004 werd de huisvestingswet aangepast. Sindsdien moeten gemeenten ieder half jaar een door het Rijk bepaald aantal statushouders huisvesten. Van 2004 tot 1 januari 2019 heeft de gemeente Buren in totaal 495 statushouders (inclusief kinderen) gehuisvest. Het merendeel van deze statushouders kan inmiddels zelfstandig in hun bestaan voorzien, is genaturaliseerd en / of verhuisd naar een andere gemeente. Op 1 januari 2019 genoten 62 huishoudens (waarvan 32 alleenstaanden / éénundergezinnen en 30 echtparen met in totaal 32 minderjarige kinderen) een bijstandsuitkering van de gemeente Buren.

Overzicht van het aantal te huisvesten statushouders door de gemeente Buren volgens de taakstelling opgelegd door het Rijk			
	1 ^e helft	2 ^e helft	totaal
2015	22	23	45
2016	31	36	67
2017	20	16	36
2018	20	17	37
2019	13	Nog onbekend	Nog onbekend

4. Wat is de visie van de gemeente Buren ten aanzien van de opvang van statushouders?

- We stimuleren statushouders en bieden hen maximale mogelijkheden en kansen teneinde zo snel mogelijk zelfstandig te kunnen participeren in de samenleving en zo snel mogelijk zelf in hun bestaan te kunnen voorzien.

5. Is er geld voor geoormerkt?

- In de algemene uitkering van het Rijk zijn middelen opgenomen voor de opvang en huisvesting van statushouders. Dit is geen geoormerkt geld. In onze begroting ramen we specifiek de kosten voor coaching en begeleiding door St. Vluchtelingenwerk bij het beheerproduct 'Nieuwkomers'. De overige algemene kosten (zoals bijvoorbeeld ambtelijke capaciteit, uitkeringen, woninginrichtingen, medische kosten, scholing en re-integratie, hulpverlening etc.) zijn opgenomen in de begroting in de raming van diverse andere beheerproducten. Deze algemene ramingen / kosten zijn / worden niet worden gespecificeerd naar bepaalde groepen inwoners zoals bijvoorbeeld statushouders, Nederlanders, autochtoon, allochtoon, leeftijd, geslacht, geloofsovertuiging, inwoners per kern, etc.

6. Heeft de gemeente Buren inzicht wat er gebeurt in het kader van de gezinshereniging?

- Het Coa geeft bij de toewijzing van een statushouder aan (voor zover bekend) of er (al) een aanvraag is ingediend voor hereniging met een gezinslid. We proberen hiermee al zoveel mogelijk rekening te houden bij de toewijzing van een woning. Eén statushouders kan meerdere aanvragen indienen voor bijvoorbeeld hereniging met partner en / of kind(eren) of andere familieleden. In niet alle gevallen wordt een aanvraag door het Coa gehonoreerd. Op 1 januari 2019 waren er bij het Coa nog ca. 55 aanvragen (één aanvraag betreft 1 persoon) in behandeling ingediend door een al gevestigde statushouder in de gemeente Buren. Welke aanvragen hiervan worden toegekend of afgewezen door het Coa is (nog) niet bekend.

7. Wat doen we of wat gaan we doen in samenwerking met andere gemeenten binnen de regio?

- Uit evaluaties is gebleken dat het huidige stelsel van inburgering te ingewikkeld en niet effectief is. Daarom worden gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering. De planning is dat deze wet ingaat medio 2020. Vanuit het bestaande regionale overleg 'statushouders' gaan we in de regio gezamenlijk en projectmatig aan de slag te gaan met de voorbereiding van de wetswijziging. De gemeenten in Regio Rivierenland hebben baat bij een regionale verkenning van de veranderopgave inburgering. De aantallen inburgeraars zijn naar verwachting relatief klein per gemeente. Enige schaalgrootte is wenselijk om deze nieuwe taken kwalitatief goed uit te kunnen voeren (zoals bijvoorbeeld de inkoop van inburgeringstrajecten). De regionale verkenning betekent zeker niet automatisch dat we ook de uitvoering van de nieuwe wet regionaal gaan regelen. Er bestaat nu al regionale samenwerking op het gebied van de gezondheid van statushouders en het (sneller) laten integreren van statushouders (richting werk en opleiding). Daarom is het relatief eenvoudig en logisch om ook de verkenning van deze veranderopgave gezamenlijk op te pakken.